

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

สถานการณ์บ้านเมืองของประเทศไทยเราในปัจจุบันนี้ดูน่าเป็นห่วงอย่างยิ่งจากกระแสโลกาภิวัตน์ที่ผลักดันให้สังคมไทยมุ่งความสำเร็จทางวัตถุคนในสังคมแสวงหาความสำเร็จในชีวิตทางدنเศรษฐกิจ บ้างก็แสวงหาอำนาจ บ้างก็แสวงหาผลประโยชน์จนหลายคนมองเห็นตรงกันว่าปัจจุบันสังคมไทยเริ่มอ่อนแอลงเรื่อยๆ และกำลังเผชิญกับภาวะวิกฤติหลายด้าน ทั้งด้านการเมือง การศึกษา ศาสนา เศรษฐกิจ สังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งที่พึงวิตกกังวลยิ่ง โดยเฉพาะปัญหาความเสื่อมถอยในด้าน คุณธรรมจริยธรรมของคนในประเทศ

บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์จึงมีบทบาทของผู้สร้างประเทศชาติในอนาคต วิชาชีพอาจารย์ควรเป็นวิชาชีพของคนเก่งคนดีในสังคม และผู้ประกอบวิชาชีพนี้ควรเป็นแบบทางคุณธรรม จริยธรรม การประพฤติปฏิบัติ การดำรงชีวิต และสามารถชี้นำสังคมไปในทางที่เหมาะสม ดังนั้นอาจารย์ต้องปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ด้วยเหตุนี้การกำหนด จรรยาบรรณวิชาชีพและจริยธรรมวิชาชีพอาจารย์เพื่อเป็นแนวทางในการประพฤติตนของผู้ประกอบวิชาชีพอาจารย์อีกทั้งมีบทลงโทษทั้งทางกฎหมายและสังคมเพื่อการคัดกรอง ควบคุมและดูแลคุณภาพของอาจารย์ให้เป็นตามลักษณะที่เหมาะสม

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาจริยธรรมวิชาชีพของอาจารย์ มหาวิทยาลัยเนชั่น ลำปาง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์และเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งที่ผู้บริหารสามารถนำไปใช้ประโยชน์สำหรับพิจารณาปรับปรุง และพัฒนาจรรยาบรรณอาจารย์อย่างแท้จริงอันนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพที่ดีและยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาจริยธรรมวิชาชีพของอาจารย์มหาวิทยาลัยเนชั่น ลำปาง
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการ ปฏิบัติตามจริยธรรมวิชาชีพของอาจารย์

สมมติฐาน

1. ลักษณะส่วนบุคคลที่มีผลต่อการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา
2. สถานภาพทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา
3. ความเชื่อในเรื่องจริยธรรมวิชาชีพที่แตกต่างกันส่งผลต่อการใช้เหตุผลเชิง จริยธรรมของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาที่แตกต่างกัน

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ
2. ความหมายของอาจารย์และวิชาชีพอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา
3. คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณสำหรับวิชาชีพอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา

1. ความหมายของจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

ความหมายของว่าจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความเกี่ยวข้องกันในบางส่วน กล่าวคือเป็นแนวปฏิบัติที่พึงประสงค์ เป็นพฤติกรรมที่ดีที่ผู้ประกอบวิชาชีพพึงปฏิบัติ เป็นที่น่าสังเกตว่า ก่อนที่จะมีคำว่า “วิชาชีพ” ขึ้นในประเทศไทยนั้น คนไทยมิได้มีสิ่งที่เรียกว่า “จริยธรรมในวิชาชีพ” หรือ “จรรยาบรรณในวิชาชีพ” (Code of Ethics) ในลักษณะเดียวกันกับจริยธรรมในวิชาชีพของประเทศ ตะวันตก เนื่องจากว่าในประเทศตะวันตกนั้น จริยธรรมในวิชาชีพเป็นผลของการจัดตั้งสมาคมวิชาชีพ ขึ้นเป็นส่วนใหญ่ ครั้นเมื่อมีการจัดตั้งสมาคมวิชาชีพขึ้นแล้ว บุคคลในวิชาชีพนั้นๆ เองที่เป็นผู้กระตุ้น ให้เกิดการมีจรรยาบรรณในวิชาชีพขึ้น เพื่อยกฐานะวิชาชีพของตนให้เป็นที่ยอมรับของสังคม

คำว่า “วิชาชีพ” เป็นคำที่แปลมาจากศัพท์ภาษาอังกฤษ ว่า Profession ซึ่งหมายถึง อาชีพที่ได้รับ ค่าตอบแทน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องเป็นอาชีพที่ต้องการการศึกษาและการฝึกอบรมในระดับสูง สำหรับคำว่าวิชาชีพ วริยา ชินวรรณ แปลมาจากคำอธิบาย ของ วิลเบิร์ต อี มัวร์ (Wilbert E. Moore) มีความหมายว่าเป็นการประกอบอาชีพเต็มเวลา โดยผู้ประกอบอาชีพพหุทิศตัวให้แก่อาชีพนั้น ผู้ประกอบ อาชีพจะต้องมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพนั้นๆ อันเป็นผลที่ได้มาจากการฝึกอบรมหรือ การศึกษาโดยตรงตามสาขาอาชีพ นอกจากนี้ ผู้ประกอบอาชีพจะต้องยึดมั่นอยู่กับกฎเกณฑ์ของการ ประกอบอาชีพ ปฏิบัติตน และให้บริการด้วยจิตสำนึกในวิชาชีพ ตลอดจนมีความเป็นอิสระในการ ประกอบอาชีพ อันเนื่องมาจากผู้ประกอบอาชีพมีความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพของตนใน ระดับสูง

ดังนั้น ความเป็นอาชีพหรือวิชาชีพ จึงเป็นสิ่งที่บุคคลถือว่าเป็นองค์ความรู้หรือความรอบรู้ของ บุคคล ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพนั้น และยึดถือว่ามีคุณค่าสมควรที่สาธารณชนจะยอมรับสถานภาพของอาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพจึงเป็นสิ่งที่นำมาใช้เพื่อเป็นข้อบังคับให้บุคคลในวิชาชีพหนึ่งพึงประพฤติปฏิบัติ ตามโดยนำ ความหมายของคำว่า “จริย” ซึ่งแปลว่า การประพฤติดี และความหมายของคำว่า “บรรณ” ซึ่ง แปลว่า ข้อความที่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษรบันทึกสิ่งที่กำหนดไว้ เพื่อนำมาใช้ในการสร้างบรรทัดฐาน ของวิชาชีพ นั้นๆ ขณะที่จริยธรรมมีความหมายที่ลึกซึ้งมากกว่าเรื่องของบรรทัดฐานวิชาชีพ มีผู้ให้ความหมาย ของ จริยธรรมไว้อีกหลายท่าน อาทิพุทธทาส ภิกขากล่าวว่า จริยธรรมตรงกับคำว่า Ethics ใน ภาษาอังกฤษ คำว่า “จริย” แปลว่า ควรประพฤติหรือพึงปฏิบัติสโรช บัวศรี ให้ความหมายว่า จริยธรรม คือแนวทางในการ ประพฤติ เพื่อยู่กันได้อย่างร่มเย็นในสังคมขณะที่ ควงเดียน พันธุมนาวิน มี ความเห็นต่างไปอยู่บ้าง โดยกล่าว ว่าจริยธรรมหมายถึง ลักษณะทางจิตใจและสภาพแวดล้อมซึ่งทำให้ บุคคลทำความดีและไม่ทำความชั่ว นักวิชาการต่างประเทศก็ได้ทำการศึกษาและให้ความหมายคำว่า Ethics ไว้เช่นกัน

อาทิ คาร์เตอร์ วี กู๊ด (Carter V. Good) ให้ความหมายว่า เป็นการปรับตัวให้เข้ากับ กฎเกณฑ์หรือมาตรฐาน ของความประพฤติที่ถูกต้องดีงาม แบนดูรา (Bandura) กล่าวว่า คือ กฎสำหรับ การประเมิณพฤติกรรมที่เกิด จากการเรียนรู้ ขณะที่ ลอร์เรนซ์ โคลเบิร์ก (Lawrence Kohlberg) เห็นว่า เป็นพื้นฐานของความยุติธรรม ซึ่ง ยึดถือการกระจายสิทธิและหน้าที่อย่างเท่าเทียมกัน โดยมีได้หมายถึง กฎเกณฑ์ที่บังคับโดยทั่วไปแต่เป็น

กฎเกณฑ์ซึ่งมีความเป็นสากล ที่คนส่วนใหญ่รับรู้ในทุกสถานการณ์ ไม่มีการขัดแย้งกัน มุ่งเน้นอุดมคติ ดังนั้น พันธะที่บุคคลพึงมีทางจริยธรรมจึงเป็นการเคารพต่อสิทธิและข้อเรียกร้องของบุคคลอย่างเสมอภาคกัน

กล่าวโดยสรุป จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพจึงหมายถึง สิ่งที่ควรประพฤติหรือควรปฏิบัติ ของผู้ประกอบวิชาชีพ ซึ่งบุคคลผู้ประกอบวิชาชีพนั้นๆ ควรยึดถือในการดำรงชีวิต ปฏิบัติตนเพื่อให้เกิด ประโยชน์สุข ทั้งต่อตนเอง ต่อผู้ที่ได้รับผลจากการประกอบวิชาชีพ ต่อผู้อื่นที่อยู่โดยรอบ และต่อสังคม

2. ความหมายของอาจารย์และวิชาชีพอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา

คำว่าครูอาจารย์เป็นคำที่มีความสัมพันธ์กัน มักนิยมใช้ในความหมายของครูและคณาจารย์ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 4 ระบุว่า “ผู้สอน” หมายความว่า ครูและคณาจารย์ในสถานศึกษาระดับต่างๆ “ครู” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพ ซึ่งทำหน้าที่ด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน “คณาจารย์” หมายความว่า บุคลากรซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้าน การสอนและการวิจัยในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาของรัฐและเอกชน คำว่าอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา เป็นคำที่ใช้เรียกผู้ประกอบอาชีพ “ผู้สอน” วิชาความรู้ใน สถาบันอุดมศึกษา ดังนั้นในความหมายแรกจึงเป็น ความหมายที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของผู้เป็น อาจารย์ ในความนี้จึงหมายถึงผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอน และการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐ หรือในกำกับของรัฐ และสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนนั่นเอง ความหมายที่สองของอาจารย์ใน สถาบันอุดมศึกษาเป็นความหมายที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพของบุคคลที่เป็น อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้ให้คำจำกัดความว่า หมายถึง อาจารย์ประจำที่เป็นข้าราชการ หรือพนักงานของมหาวิทยาลัย รวมทั้ง อาจารย์ที่มีสัญญาจ้าง กับสถาบันศึกษาทั้งปีการศึกษา ดังนั้น อาจารย์ในความหมายนี้จึงหมายถึงสถานภาพ ของอาจารย์ ซึ่ง อาจเกินความกว้างขวางกว่าการปฏิบัติหน้าที่ในความแรก อาจารย์ในความหมายนี้จึง หมายความว่ารวมถึง หน้าที่การบริหาร หรือหน้าที่อื่นๆ ตามที่สถาบันศึกษาแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ด้วย

การศึกษาจริยธรรมวิชาชีพอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา คณะผู้วิจัยจึงอาศัยระเบียบหรือ ประกาศ ของสถาบันอุดมศึกษาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาพฤติกรรมของอาจารย์ เพื่อให้ครอบคลุม แนวทางการ ปฏิบัติด้านจริยธรรมหรือจรรยาบรรณวิชาชีพของอาจารย์ในความหมายทั้งสองดังที่ได้ กล่าวมาแล้ว

3. คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณสำหรับวิชาชีพอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา

องค์ความรู้ทางจริยธรรมวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา มีความ เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณซึ่งเป็นองค์ประกอบของความรู้และการประพฤติ ปฏิบัติใน สถาบันการศึกษาที่มาของคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ทั้งในสังคมตะวันออกและ ตะวันตก สามารถ แบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. ที่มาจากศาสนา ซึ่งเป็นแหล่งของคำว่า จริยธรรม ศีลธรรม และคุณธรรม จนกลายเป็น บทบัญญัติ ที่เป็นกฎระเบียบ จรรยาบรรณ และจริยธรรมวิชาชีพของอาจารย์
2. ที่มาจากปรัชญา โดยเฉพาะสาขาที่เป็นคุณค่าวิทยา (axiology) ได้แก่ จริยศาสตร์ (ethics) ศีลธรรม (morality) และสุนทรียศาสตร์ (aesthetics) โดยเฉพาะปรัชญาการศึกษา
3. ที่มาจากแหล่งวัฒนธรรมและประเพณีของสังคม เช่น กฎหมาย ภูมิปัญญา วิธีการดำเนิน ชีวิต หรือ วิถีประชา ค่านิยม วัฒนธรรม การแต่งกาย ภาษา และอื่นๆ อันเป็นแหล่งความรู้ทางจริยธรรม วิชาชีพของ อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา

ประเด็นที่ควรทำความเข้าใจในเบื้องต้นเกี่ยวกับจริยธรรมวิชาชีพหรือจรรยาบรรณวิชาชีพ คือ จริยธรรมหรือจรรยาบรรณมีรากฐานมาจากวัฒนธรรม และไม่มีหลักจริยธรรมสากลที่ใช้สำหรับคนทุก คน ทุก กลุ่มคนในสังคมหรือทุกอาชีพ แต่จะมีหลักการเบื้องต้นอันเป็นที่ยอมรับ 6 ประการ ดังนี้

1. สังคมที่แตกต่างกันจะมีหลักจริยธรรมแตกต่างกัน
2. ไม่มีเกณฑ์แบบภววิสัย (Objectivism) ที่สามารถตัดสินได้ว่า หลักจริยธรรมของสังคมแห่งหนึ่งเหนือกว่าหรือด้อยกว่าอีกสังคมหนึ่ง
3. หลักจริยธรรมของสังคมใดสังคมหนึ่งมิได้มีสถานภาพพิเศษกว่าของสังคมอื่นๆ ทั้งนี้เพราะหลักจริยธรรมเป็นเพียงจริยธรรมระบบหนึ่งในจริยธรรมหลายๆ ระบบ
4. ในจริยศาสตร์ไม่มี “สัจสากล” ซึ่งหมายความว่า ไม่มีความจริงที่คนทุกคนยึดถือและยอมรับร่วมกันตลอดเวลาทุกยุคทุกสมัย
5. หลักจริยธรรมในสังคมหนึ่งจะเป็นตัวกำหนดสิ่งที่ถูกและผิดของสังคมนั้นๆ
6. ความพยายามใดๆ ในการตัดสินการกระทำของคนในวัฒนธรรมอื่น ถือเป็นสิ่งที่เย่อหยิ่ง ดังนั้น จึงควรมีความอดกลั้นต่อการปฏิบัติตามความเชื่อของคนที่มีวัฒนธรรมต่าง

เมื่อประมวลองค์ความรู้ที่กล่าวถึงคุณธรรม จริยธรรมหรือจรรยาบรรณวิชาชีพของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า การเป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังนี้

1. การเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นต่ออาชีพ ทันสมัย กระตือรือร้นในการ ปฏิบัติหน้าที่ มีเหตุมีผล มีความเป็นประชาธิปไตย รวมทั้งต้องค้นคว้าและพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา
2. การเป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรมทั้งดงาม เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักศึกษาและชุมชน โอบ อ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พร้อมเสมอที่จะกระทำความดี ตลอดจนตระหนักในประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า ส่วนตน
3. การเป็นผู้มีความรับผิดชอบสูงต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย รักและมีความสุขกับการทำงาน อย่างครบถ้วนตามภารกิจหลัก 5 ประการ คือ รับนโยบาย ปกครองดูแล ร่วมกิจกรรมและให้บริการ ปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัย และทำงานอย่างเป็นระบบชัดเจน
4. การมีความจริงใจและเห็นอกเห็นใจลูกศิษย์ของตน และพร้อมที่จะช่วยเหลือ ส่งเสริม ปลุกฝังนักศึกษาทุกคนในสิ่งที่ดีงามอย่างเสมอภาค
5. การยึดมั่นศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิแห่งวิชาชีพตน

คุณลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานของจรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา คือ

ข้อ 1 “จรรยาบรรณที่กำหนดต้องครอบคลุมข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาทุก ประเภท ตำแหน่ง โดยต้องคำนึงถึงลักษณะงาน ลักษณะวิชาชีพ และลักษณะวิชาการ”

ข้อ 2 “จรรยาบรรณที่กำหนดต้องยึดมั่นในหลักการต่อไปนี้ คือ

1. ยึดมั่นและยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง
2. ซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบ
3. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้
4. ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม
5. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
- 6) ไม่ใช้อำนาจครอบงำผิดทำนองคลองธรรมต่อนักศึกษา"

ข้อ 3 “จรรยาบรรณที่กำหนดต้องครอบคลุม

1. จรรยาบรรณต่อตนเอง
2. จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ
3. จรรยาบรรณต่อการปฏิบัติงาน
4. จรรยาบรรณต่อหน่วยงาน
5. จรรยาบรรณต่อผู้บังคับบัญชา
6. จรรยาบรรณต่อผู้ใต้บังคับบัญชา
7. จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมงาน
8. จรรยาบรรณต่อนิสิตนักศึกษาและผู้รับบริการ
9. จรรยาบรรณต่อประชาชน
10. จรรยาบรรณต่อสังคม”

แนวทางปฏิบัติตามจริยธรรมวิชาชีพอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา

แนวทางปฏิบัติตามจริยธรรมวิชาชีพอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ปรากฏในจรรยาบรรณวิชาชีพซึ่งมหาวิทยาลัยต่างๆ ได้จัดทำระเบียบหรือประกาศเพื่อให้เป็นไปตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานของจรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา ที่ระบุไว้ในข้อที่ 8 ว่า “ให้สภา สถาบันอุดมศึกษา จัดให้มีมาตรการส่งเสริมจรรยาบรรณแก่บุคลากรอย่างสม่ำเสมอ โดยอาจกำหนดให้ คณะกรรมการจรรยาบรรณหรือหน่วยงานอื่นมีหน้าที่ดำเนินการดังกล่าว”

จากการทบทวนประกาศของสภามหาวิทยาลัย พบว่า สภามหาวิทยาลัยในประเทศไทยได้มี การประกาศจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์ โดยยึดประกาศ ก.พ.อ. เรื่องมาตรฐานของจรรยาบรรณที่พึงมี ในสถาบันอุดมศึกษา เป็นสำคัญโดยสรุปแนวทางปฏิบัติได้ดังนี้

1. จรรยาบรรณต่อตนเอง

- อาจารย์ต้องพัฒนาตนทั้งในด้านวิชาชีพด้านบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจสังคมและการเมืองอยู่เสมอได้แก่

1. หาความรู้จากเอกสารตำราและสื่อต่างๆ ตามโอกาส
2. จัดทำและเผยแพร่ความรู้ต่างๆผ่านสื่อตามโอกาส
3. เข้าร่วมประชุมอบรมสัมมนาหรือฟังคำบรรยายหรืออภิปรายทางวิชาการ
4. นำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ประกอบการเรียนการสอน
5. ติดตามข่าวสารเหตุการณ์บ้านเมืองเศรษฐกิจสังคมการเมืองอยู่เสมอ
6. วางแผนพัฒนาตนเองและพัฒนางาน • อาจารย์พึงประพฤติปฏิบัติตนในการ

อนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย • อาจารย์พึงเป็นผู้มีศีลธรรมอันดีและประพฤติตนให้เหมาะสมกับการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

- อาจารย์จึงมีทัศนคติที่ดีและพัฒนาตนเองให้มีคุณธรรมจริยธรรมรวมทั้งเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและทักษะในการทำงานเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผลยิ่งขึ้น

- อาจารย์พึงใช้วิชาชีพในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์และไม่แสวงหาประโยชน์โดย มิ

ชอบ

2. จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

- อาจารย์ต้องรักและศรัทธาในวิชาชีพอาจารย์และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร
- อาจารย์จึงใช้วิชาชีพในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์และไม่แสวงหาประโยชน์ โดยมีขอบในกรณีที่วิชาชีพใดมีจรรยาวิชาชีพกำหนดไว้ก็พึงปฏิบัติตามจรรยาวิชาชีพนั้นด้วย
- อาจารย์พึงละเว้นจากการนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนและต้องไม่คัดลอกหรือลอกเลียนผลงานของผู้อื่นโดยมิชอบหรือจ้างวานให้ผู้อื่นให้ทำผลงานให้หรือนำผลงานของผู้อื่นเพื่อนำไปใช้ในการขอกำหนดตำแหน่งหรือเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นหรือให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนที่สูงขึ้น หรือเพื่อการอันมิชอบด้วยประการใด

3. จรรยาบรรณต่อการปฏิบัติงาน

- อาจารย์พึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบเสียสละอดทนซื่อสัตย์สุจริตช่วยเหลือ เกื้อกูลต่อผู้อื่นชุมชนสังคมและประเทศชาติในทางสร้างสรรค์
  1. แสดงออกซึ่งนิสัยที่ดีในการประหยัดซื่อสัตย์อดทนสามัคคีมีวินัยและไม่มีพฤติกรรม ส่อไปในทางทุจริตทั้งในองค์กรและภายนอกองค์กร
  2. รักษาสาธารณูปโภค สาธารณะสมบัติและใช้ทรัพยากรเพื่อการอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อม
  3. ไม่ประพฤติตนในเชิงชู้สาวกับศิษย์
  4. ไม่ประพฤติผิดศีลธรรมในเชิงชู้สาว
- อาจารย์พึงปฏิบัติงานโดยมีเสรีภาพทางความคิด ทางผลงานวิชาการและการแสดงออกทางพฤติกรรมโดยไม่ถูกครอบงำโดยอิทธิพลหรือผลประโยชน์ใด
  1. ไม่หารายได้จากการนำสินค้ามาขายให้ศิษย์
  2. ไม่ตัดสินผลงานหรือผลการเรียนโดยมีสิ่งแลกเปลี่ยน
  3. ไม่บังคับหรือสร้างเงื่อนไขให้ศิษย์มาเรียนพิเศษเพื่อหารายได้
  4. ไม่นำผลงานของศิษย์ไปแสวงหาประโยชน์ส่วนตน
  5. ไม่ใช้แรงงานศิษย์เพื่อประโยชน์ส่วนตน
  6. ไม่ใช้หรือจ้างวานศิษย์ไปทำสิ่งผิดกฎหมาย

4. จรรยาบรรณต่อหน่วยงาน

- อาจารย์พึงปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเที่ยงธรรม ขยันหมั่นเพียรและ ดูแลเอาใจใส่รักษาประโยชน์ของทางราชการ
- อาจารย์พึงปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างเต็มกำลังความสามารถรอบคอบรวดเร็ว ขยันหมั่นเพียรถูกต้องสมเหตุสมผลโดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการและประชาชนเป็นสำคัญ
- อาจารย์พึงประพฤติตนเป็นผู้ตรงต่อเวลาและใช้เวลาราชการให้เป็นประโยชน์ต่อทางราชการอย่างเต็มที่
- อาจารย์พึงดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างประหยัดคุ้มค่า โดย ระมัดระวังมิให้เสียหายหรือสิ้นเปลืองเยี่ยงวิญญูชนจะพึงปฏิบัติต่อทรัพย์สินของตนเอง

- อาจารย์ต้องไม่กระทำการอันมิชอบด้วยกฎหมายให้มหาวิทยาลัยได้รับความเสื่อมเสีย หรือเสียหาย ไม่ว่าในทางชื่อเสียงเกียรติภูมิหรือ ด้วยประการใดๆ

5. จรรยาบรรณต่อผู้บังคับบัญชา

- คณาจารย์พึงปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ได้บังคับบัญชาที่สั่งการโดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้ได้บังคับบัญชาจึงมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานการให้ความร่วมมือช่วยเหลือ ปฏิบัติงานทั้งในด้านการให้ความคิดเห็นการทำงานและการแก้ปัญหาพร้อมทั้งการเสนอแนะ ในสิ่งที่เห็นว่าจะมีประโยชน์ต่อการพัฒนางานในความรับผิดชอบด้วย

6. จรรยาบรรณต่อผู้ใต้บังคับบัญชา

- ผู้บังคับบัญชาจึงให้คำปรึกษาแนะนำกำกับดูแลและช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชาให้ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ผู้บังคับบัญชาพึงปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยหลักการและเหตุผลที่ถูกต้องตามระบบคุณธรรมพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นเอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของผู้ใต้บังคับบัญชา • ผู้บังคับบัญชาจึงดูแลเอาใจใส่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาทั้งในด้านการปฏิบัติงานขวัญ กำลังใจ / สวัสดิการและรับฟังความคิดเห็นของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาตลอดจนปกครองผู้อยู่ใต้บังคับ บัญชาด้วยหลักธรรมมาภิบาลและถูกต้องตามทำนองคลองธรรม

- ผู้บังคับบัญชาพึงใช้หลักเหตุและผลในการปกครองผู้ใต้บังคับบัญชา

- ผู้บังคับบัญชาจึงจัดสวัสดิการและเสริมขวัญกำลังใจอย่างเหมาะสมและต่อเนื่องให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

7. จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมงาน

- อาจารย์พึงปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานตลอดจนผู้เกี่ยวข้องด้วยความสุภาพมีน้ำใจไมตรีเอื้อ ออาทรและมนุษยสัมพันธ์อันดี

- อาจารย์พึงช่วยเหลือเกื้อกูลเพื่อนอาจารย์และชุมชนในทางสร้างสรรค์

1. ให้เกียรติเพื่อนร่วมงานทุกสายงาน

2. แลกเปลี่ยนความรู้และเรียนรู้กับเพื่อนร่วมงานทุกสายงาน

3. ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานในทางสร้างสรรค์

4. ยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานและเปิดโอกาสให้เพื่อนร่วมงานได้แสดง

ความคิดเห็นอย่างให้เกียรติกัน

8. จรรยาบรรณต่อนิสิตนักศึกษาและผู้รับบริการ

- อาจารย์ต้องรักและให้ความเมตตาศิษย์โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้ กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอภาคกัน

1. ให้ความเป็นกันเองกับศิษย์

2. รับฟังปัญหาของศิษย์และให้ความช่วยเหลือ

3. ร่วมทำกิจกรรมกับศิษย์เป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม

4. สนทนาไต่ถามทุกข์สุขของศิษย์

5. สนใจคำถามและคำตอบของศิษย์ทุกคน

6. ให้โอกาสศิษย์แต่ละคนได้แสดงออกตามความสามารถความถนัดและความสนใจ
7. ช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของศิษย์
8. ให้ความสำคัญกับการนัดหมายของศิษย์เกี่ยวกับการเรียนรู้
9. มอบหมายงานตามความถนัด
10. จัดกิจกรรมหลากหลายตามสภาพความแตกต่างของศิษย์เพื่อให้แต่ละคน

ประสบความสำเร็จเป็นระยะอยู่เสมอ

11. แนะนำแนวทางที่ถูกต้องให้แก่ศิษย์

- ปรีกษาหารือกับอาจารย์หรือผู้ปกครองหรือเพื่อนนักศึกษาเพื่อหาสาเหตุและวิธีการ แก้ปัญหาของศิษย์

- ตรวจสอบผลงานของศิษย์อย่างสม่ำเสมอ
- แสดงผลงานของศิษย์ในห้องเรียนห้องปฏิบัติการ
- ประกาศหรือเผยแพร่ผลงานของศิษย์ที่ประสบผลสำเร็จ

12. อาจารย์ต้องอบรมสั่งสอนสร้างเสริมความรู้ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้แก่ศิษย์ อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ

- สอนเต็มเวลาไม่เบียดบังเวลาของศิษย์ไปหาผลประโยชน์ส่วนตน
- เอาใจใส่อบรมสั่งสอนศิษย์จนเกิดทักษะในการปฏิบัติงาน
- อุทิศเวลาเพื่อพัฒนาศิษย์ตามความจำเป็นและเหมาะสม
- ไม่ละทิ้งชั้นเรียนหรือขาดการสอนโดยไม่มีเหตุผลอันควร
- เลือกวิธีการสอนที่หลากหลายให้เหมาะสมกับศิษย์
- ให้ความรู้โดยไม่ปิดบัง
- เปิดโอกาสให้ศิษย์ได้ฝึกปฏิบัติอย่างเต็มความสามารถ
- สอนเต็มความสามารถและด้วยความเต็มใจ
- อบรมสั่งสอนศิษย์โดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง
- มอบหมายงานและตรวจผลงานด้วยความยุติธรรม

13. อาจารย์ต้องประพฤติและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งทางกายวาจาและใจ

- ปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมจรรยาและขนบธรรมเนียม ประเพณี อันดีงาม
- ระมัดระวังในการกระทำ และการพูดของตนอยู่เสมอ
- ไม่โกรธง่ายหรือแสดงอารมณ์ฉุนเฉียวต่อหน้าศิษย์
- มองโลกในแง่ดีและพึงปฏิบัติต่อศิษย์ในแง่ดี
- ไม่พูดคำหยาบหรือก้าวร้าว
- ไม่นินทาหรือพูดจาใส่ร้ายหรือให้ร้ายผู้อื่น
- ไม่พูดจาถูกเหยียดหยามผู้อื่น
- ปฏิบัติตนให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดีอยู่เสมอ
- แต่งกายสะอาดสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ
- แสดงกิริยามารยาทสุภาพเรียบร้อยอยู่เสมอ
- ปฏิบัติตนให้ตรงต่อเวลา

14. อาจารย์ต้องไม่กระทำตนเป็นปฎิบัติต่อความเจริญทางกายสติปัญญาจิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์

15. อาจารย์ต้องไม่แสวงหาประโยชน์ใดๆจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ให้ ศิษย์กระทำการใดๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ

9. จรรยาบรรณต่อประชาชน

- อาจารย์พึงให้บริการแก่นักศึกษาผู้รับบริการ และประชาชนอย่างเต็มกำลังความสามารถ ด้วยความเป็นธรรมเสมอภาคไปรงใส เอื้อเฟื้อมีน้ำใจและใช้กิริยาจาสุภาพอ่อนโยนเมื่อ เห็นว่าเรื่องใดไม่สามารถปฏิบัติได้หรือไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตนจะต้องปฏิบัติควรชี้แจงเหตุผล หรือแนะนำให้ติดต่อยังหน่วยงานหรือบุคคลซึ่งตนทราบว่ามีความอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ ต่อไป

- อาจารย์พึงละเว้นการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดซึ่งมีมูลค่าเกินปกติวิสัยที่วิญญู ชนจะให้กับ โดยเสนอหาจากนักศึกษาผู้รับบริการประชาชนหรือผู้ซึ่งอาจได้รับประโยชน์จากการ ปฏิบัติหน้าที่ราชการ นั้นเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการใดตามหน้าที่หากได้รับไว้แล้วและทราบ ภายหลังว่าทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่รับไว้มีมูลค่าเกินปกติวิสัยให้รายงานผู้บังคับบัญชาทราบ โดยเร็วเพื่อดำเนินการตามสมควรแก่กรณี

10. จรรยาบรรณต่อสังคม

- อาจารย์ต้องไม่อบรมสั่งสอนหรือสนับสนุนให้นักศึกษากระทำการที่ผิดกฎหมายหรือ ผ่าฝืนศีลธรรมอันดีของประชาชน

- อาจารย์พึงสร้างและส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะและมีส่วนร่วมสนับสนุนการ พัฒนามหาวิทยาลัยชุมชนและประเทศชาติ

- อาจารย์ต้องเป็นผู้ชี้้นำการเปลี่ยนแปลงที่ถูกต้องและชอบธรรมให้แก่สังคม

- อาจารย์ต้องเป็นผู้สร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการที่มีประโยชน์ต่อสังคมในวงกว้าง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ อาจารย์ ในมหาวิทยาลัยเนชั่น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1. ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย คณะ, เพศ, อายุ, สถานภาพสมรส, ระดับการศึกษาที่สำเร็จสูงสุด, ประสบการณ์การทำงานในวิชาชีพอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา, รายวิชาที่เคยสอนเกี่ยวกับจริยธรรม
2. ส่วนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยเบื้องต้น ประกอบด้วย สถานภาพทางด้านเศรษฐกิจของครอบครัว , การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับจริยธรรมวิชาชีพอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา, ความเชื่อของอาจารย์ในเรื่องจริยธรรมวิชาชีพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) ใช้วิธีการเก็บข้อมูลช่วงเวลา คือ เดือนมีนาคม โดยนำแบบสอบถามไปแจกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์จำนวน 20 คน
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ได้ศึกษาค้นคว้า และเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ คือ วิทยานิพนธ์ เอกสารงานวิจัย สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งการศึกษาค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ต

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามคณะ

คณะบริหารฯ	คณะนิเทศฯ	คณะสาขาฯ	คณะพยาบาล	รวม
14 (56)	3 (12)	4 (16)	4 (16)	25 100

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็น อาจารย์ คณะบริหารฯจำนวน 14

คน คิดเป็นร้อยละ 56 คณะ คณะสาขาฯ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 16 คณะพยาบาล 4 คน คิดเป็นร้อยละ 16 และคณะ นิเทศศาสตร์ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 12

20- 30 ปี	31- 40 ปี	41- 50 ปี	51- 60 ปี	มากกว่า 60 ปี	รวม
- ( )	8 (32)	9 (36)	4 (16)	4 (16)	25 100

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอายุระหว่าง 41 – 50 จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 36 รองลงมาอายุระหว่าง 31- 40 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 32 อายุระหว่าง 51- 60 จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 16 และอายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 16

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

ชาย	หญิง	รวม
10	15	25
(40)	(60)	100

จากตารางที่ 3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 60 และเป็นเพศชาย 10 คน คิดเป็นร้อยละ 40

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพสมรส

โสด	สมรส	หย่าร้าง/หม้าย/ แยกกันอยู่	รวม
9	14	2	25
(36)	(56)	(8)	100

จากตารางที่ 4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีสถานภาพทางการสมรสคือ สมรส มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 56 และ โสด 9 คน คิดเป็นร้อยละ 36 และมีสถานภาพ หย่าร้าง/หม้าย/แยกกันอยู่ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	รวม
2	19	4	25
(8)	(76)	(16)	100

จากตารางที่ 5 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 76 และ ปริญญาเอก 4 คน คิดเป็นร้อยละ 16 และ ปริญญาตรี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในวิชาชีพอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา

1 - 5 ปี	6 - 10 ปี	11 - 20 ปี	21 - 25 ปี	26 - 30 ปี	มากกว่า 30 ปี	รวม
6 (24)	5 (20)	3 (12)	4 (16)	6 (24)	1 (4)	25 100

จากตารางที่ 6 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 24 และ 26 - 30 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 24 มีประสบการณ์การทำงาน 1 - 5 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 20 มีประสบการณ์การทำงาน 21 - 25 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 16 มีประสบการณ์การทำงาน 11 - 20 ปีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 12 มีประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 30 ปีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม

เคย	ไม่เคย	รวม
12 (48)	13 (52)	25 100

จากตารางที่ 7 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากไม่เคยสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 52 และ เคยสอน ในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 48

ส่วนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยเบื้องต้น

จากการศึกษาพบว่าโดยส่วนมากสถานภาพทางด้านเศรษฐกิจของครอบครัวผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมแล้วรายรับเพียงพอต่อรายจ่าย/ไม่มีหนี้สินที่เกินกำลังความรับผิดชอบ และผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับจริยธรรมวิชาชีพอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาจากหน่วยงาน และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มี

ความเชื่อในเรื่องจริยธรรมวิชาชีพของอาจารย์ว่าพฤติกรรมของอาจารย์มีอิทธิพลโดยรวมถึงจริยธรรมของสถาบันอุดมศึกษา

บทที่ 5

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 25 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คณะบริหารธุรกิจ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับปริญญาโท และมีอายุอยู่ระหว่าง 41 – 50 ปี และโดยส่วนใหญ่ไม่เคยสอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม

ส่วนที่ 2 โดยส่วนมากสถานภาพทางด้านเศรษฐกิจของครอบครัวผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมแล้วรายรับเพียงพอต่อรายจ่าย/ไม่มีหนี้สินที่เกินกำลังความรับผิดชอบ และผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับจริยธรรมวิชาชีพอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาจากหน่วยงาน และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเชื่อในเรื่องจริยธรรมวิชาชีพของอาจารย์ว่าพฤติกรรมของอาจารย์มีอิทธิพลโดยรวมถึงจริยธรรมของสถาบันอุดมศึกษา

ผลวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลต่อการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเนชั่น ลำปาง

สมมติฐานที่ 2 สถานภาพทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันส่งผลต่อการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา

สมมติฐานที่ 3 ความเชื่อในเรื่องจริยธรรมวิชาชีพที่แตกต่างกันส่งผลต่อการใช้เหตุผลเชิง จริยธรรมของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเนชั่น ลำปาง ที่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาพบว่า ลักษณะส่วนบุคคล สถานภาพทางเศรษฐกิจ และความเชื่อในเรื่องจริยธรรมวิชาชีพที่แตกต่างกัน ของอาจารย์มีผลต่อจริยธรรมวิชาชีพของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเนชั่น ลำปาง

ข้อเสนอแนะ

1. สกอ. ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้แต่ละสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนจริยธรรมวิชาชีพอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย โดยแบ่งเป็นเสริมสร้างและการป้องกันแก้ไขปัญหา

2. สกอ. ควรจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อการเข้าสู่วิชาชีพอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ การอบรมคุณธรรมจริยธรรม และประสานให้ทุกสถาบันอุดมศึกษาได้ฝึกอบรมบุคลากรใหม่

3. สถาบันอุดมศึกษาควรจัดทำแนวปฏิบัติเรื่องจริยธรรมวิชาชีพอาจารย์ให้ชัดเจน และ
 ประชาสัมพันธ์ให้อาจารย์ทราบว่าพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับวิชาชีพอาจารย์คือพฤติกรรมใน
 เรื่องใดบ้าง และจะมีบทลงโทษผู้กระทำความผิดหรือไม่ อย่างไร

4. สถาบันอุดมศึกษาควรมีกระบวนการสรรหาบุคลากรที่ดีและมีคุณภาพเข้าสู่วิชาชีพอาจารย์ และ
 ควรมีการพัฒนาจริยธรรมและจรรยาบรรณอาจารย์เป็นประจำและต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดในด้านกลุ่มตัวอย่างที่ทำให้ข้อมูลบางส่วนไม่สมบูรณ์ในการศึกษาครั้ง
 ต่อไปควรเพิ่มจำนวนกลุ่มเป้าหมายและมีการกระจายให้มากขึ้น

แบบสอบถาม

โครงการวิจัย เรื่อง จริยธรรมวิชาชีพของอาจารย์ มหาวิทยาลัยเนชั่น ลำปาง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยเนชั่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาจริยธรรมวิชาชีพของอาจารย์ โดยแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยเบื้องต้น

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อจริยธรรมในวิชาชีพอาจารย์

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

*****

คำชี้แจง กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบสมบูรณ์ โดยเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. คณะ

☐ บริหารธุรกิจและรัฐประศาสนศาสตร์

☐ สาธารณสุขศาสตร์

☐ นิเทศศาสตร์

☐ พยาบาลศาสตร์

2. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

3. อายุ

☐ 20 - 30 ปี

☐ 31 - 40 ปี

☐ 41 - 50 ปี

☐ 51 - 60 ปี

☐ มากกว่า 60 ปี ขึ้นไป

4. สถานภาพสมรส

☐ โสด

☐ สมรส

☐ หย่าร้าง / หม้าย / แยกกันอยู่

☐ อื่นๆ .....

5. ระดับการศึกษาที่สำเร็จสูงสุด

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

6. ประสบการณ์การทำงานในวิชาชีพอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา

☐ 1 - 5 ปี

☐ 6 - 10 ปี

☐ 11 - 20 ปี

☐ 21 - 25 ปี

☐ 26 - 30 ปี

☐ มากกว่า 30 ปี

7. ท่านเคยสอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมหรือไม่

☐ เคย

☐ ไม่เคย

ส่วนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยเบื้องต้น

1. สถานภาพทางด้านเศรษฐกิจของครอบครัว

- ☐ รายรับมากกว่ารายจ่าย / มีเงินเก็บสำหรับครอบครัว / มีเงินสำรองยามฉุกเฉิน
- ☐ รายรับเพียงพอต่อรายจ่าย / ไม่มีหนี้สินที่เกินกำลังความรับผิดชอบ
- ☐ รายรับไม่เพียงพอต่อรายจ่าย / ต้องการรายรับพิเศษเพื่อให้เพียงพอต่อภาระหนี้สิน
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

2. ท่านเคยรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับจริยธรรมวิชาชีพอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาหรือไม่

- ☐ ไม่เคยรับรู้
- ☐ เคยรับรู้จากหน่วยงาน
- ☐ เคยรับรู้จากแหล่งอื่น โปรดระบุ.....

3. ความเชื่อของอาจารย์ในเรื่องจริยธรรมวิชาชีพ

- 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง   2 = ไม่เห็นด้วย   3 = เห็นด้วยเล็กน้อย   4 = เห็นด้วย
- 5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อ	ความเชื่อของอาจารย์ในเรื่องจริยธรรมวิชาชีพ	ระดับความเชื่อ				
		5	4	3	2	1
1	ท่านเชื่อว่าพฤติกรรมของอาจารย์มีอิทธิพลต่อการรับรู้โดยรวมถึงจริยธรรมของสถาบันอุดมศึกษา					
2	ท่านเชื่อว่าปฏิบัติตามจริยธรรมของ สถาบันอุดมศึกษามีอิทธิพลต่อการให้คุณค่าทางด้านจริยธรรมส่วนบุคคลของท่าน					
3	ท่านเชื่อว่าผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษา (อธิการบดีหรือผู้บริหารระดับสูงสุด) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านจริยธรรมในองค์กรอย่างสม่ำเสมอ					

ส่วนที่ 3 จริยธรรมในวิชาชีพอาจารย์ที่มีผลต่อระดับความคิดเห็นของอาจารย์ในเรื่อง จริยธรรมในวิชาชีพอาจารย์

กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบสมบูรณ์ โดยเครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านที่มีต่อจริยธรรมในวิชาชีพอาจารย์

5 = ผิดจริยธรรมอย่างรุนแรง   4 = ผิดจริยธรรมค่อนข้างมาก   3 = ผิดจริยธรรมพอสมควร
2 = ผิดจริยธรรมเล็กน้อย   1 = ถูกต้องตามจริยธรรม

ข้อ	คุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพอาจารย์	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	มีอคติด้านเชื้อชาติ ศาสนาหรือการเมือง แสดงออกขณะบรรยายหรือทำการสอนนักศึกษาในชั้นเรียน					
2	สอนในเนื้อหาสาระที่ตนมิได้เป็นผู้รู้ในเรื่องนั้นอย่างแท้จริง					
3	บอกยกเลิกชั่วโมงที่ต้องรับผิดชอบบ่อยครั้ง โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร					
4	ใช้เอกสารประกอบการเรียนที่ล้าสมัย โดยไม่พยายามแสวงหาข้อมูลที่จำเป็นมาประกอบการเรียนการสอน					
5	ประเมินผลการเรียน ผิดพลาดหรือล่าช้าอันส่งผลกระทบต่อความสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา					
6	รับเงินหรือสิ่งตอบแทนเพื่อแลกกับผลการเรียนหรือเกรดของนักศึกษา					
7	ใช้วัสดุอุปกรณ์สำนักงานของมหาวิทยาลัย หรือสถาบันเพื่อกิจกรรมส่วนตัว					
8	ใช้นักศึกษาผู้ช่วยสอนทำงานที่เป็นงานส่วนตัวของตน					
9	ใช้อำนาจหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว					
10	ละเลยภาระหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่มหาวิทยาลัยหรือสถาบันได้มอบหมาย					
11	ลงโทษ ตีเตือน นักศึกษาด้วย วาจา หรือ พฤติกรรมที่รุนแรง					
12	ให้อาจารย์ที่เป็นเพื่อนร่วมงานมีชื่อร่วม ในผลงานวิชาการอย่างไม่เหมาะสม					
13	นำผลงานวิชาการของผู้อื่นมาเป็นผลงานของตนโดยสิ้นเชิง					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
.....

***** ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม *****

นางสาวแพรวทิวา ชันเงิน
คณะบริหารธุรกิจและรัฐประศาสนศาสตร์
ผู้จัดทำแบบสอบถาม

บรรณานุกรม

- วินัยคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู.(2555).ออนไลน์
 ประทีป ฉัตรสุภางค.โครงการจริยธรรมวิชาชีพอาจารย์ในวิชาชีพอาจารย์มหาวิทยาลัย.
 (2556).ออนไลน์
- ศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ.(2560).คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ สำหรับอาจารย์ ใน
 สถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชน.(ออนไลน์)